

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ I REDACCIÓ: LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:
Fòra de Barcelona, cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50.—ESTRANGER, 2'50

Al toc de l'Ave-Maria, o la puja del pa

—Ja tenen raó els poetes... Que n'és de trista la posta del sol!...

Pa de guerra

Va escàs el blat a Alemanya, i han de menjar allí, ja fa algunes setmanes, l'anomenat pa de guerra. A la bona farina blanca dels temps normals, les fleques germàniques hi afegeixen una considerable part de farina de sègol i de fècula de patata.

Els temps són durs per als bel·ligerants. La guerra és la guerra. Però hi ha pobles que no guerregen, que són neutrals, que viuen en una pau de benaventurats, i també el problema del pa s'hi presenta. Contra les ignocents il·lusions dels optimistes, la pau no du, necessàriament, als neutrals cap aventatge econòmic. Davant la misèria i la fam, no hi valen neutralitats de cap mena.

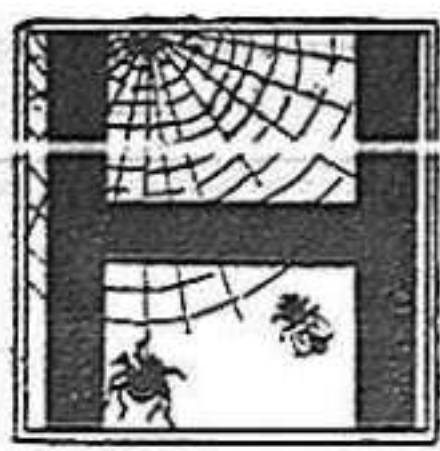
A Espanya el problema del pa se presenta més greu que enlloc. I és que'l govern d'en Dato, malgrat l'alta aprovació del Guerrita, no ha pres ni les més elementals precaucions en aquest punt. Catalunya va reclamar-les mesos enrera, però el senyor Dato no en va fer cas.

Ara el conflicte ha esclatat. La puja del preu del pa és inevitable. A això ha anat a parar aquella pluja de felicitacions al Govern per la seva actitud respecte a la guerra europea.

No: aquí no hi ha guerra. La santa neutralitat escampa els seus benifets. Però la vida se fa cara, la manca de feina s'accentua, i avança l'esquelètic exèrcit de S. M. la Fam.

Podrem aquí no tenir guerra. Però pa de guerra, sí que'n tindrem.

El discurs d'En Cambó

EM de canviar la tàctica política. Heu's aquí un dels subtítols que posa *La Veu de Catalunya*, al discurs pronunciat per En Cambó a la

Lliga Regionalista, el passat diumenge. En aquestes paraules del diari de la dreta catalana, hi ha l'essència de les declaracions fetes per l'orador. El plet de les zones neutrals, amb els seus incidents i les seves conseqüències, ha servit per convèncer als regionalistes catalans, de que la tàctica per ells seguida, de la Solidaritat ençà, era equivocada. En Cambó, ho ha confessat ben clarament.

Aquesta confessió és, al nostre entendre, lo més important, lo més trascendental del discurs. Sembla que ni aquí ni a Madrid s'en han fet prou càrrec de la gravetat de l'acte que acaba de realitzar el leader de la Lliga. Però no trigaràn gaire a fer-se visibles els efectes del dit acte. I aleshores vindran els crits, les protestes, el soroll i els apassionats comentaris.

Va tractar, En Cambó, de l'aspecte polític de la qüestió de les zones neutrals. En realitat, aquesta qüestió, li va servir de protesta per a plantejar cruament el problema de Catalunya, davant d'Espanya. Poques vegades ha parlat En Cambó amb tanta sinceritat.

¿I quina va ésser la seva tesi? Va ésser la que dins del règim actual no poden ésser satisfetes les nobles aspiracions autonomistes del poble català.

Això vol dir que'ls regionalistes se consideren en el cas de renunciar a la política d'atenuacions, de complacències amb la monarquia, de col·laboració amb els partits dinàstics. Dèu anys de mansuetut i de dinastisme, no han servit de res als polítics de la Lliga. El Madrid centralista i monàrquic, els ha estat sempre hostil, malgrat els seus esforços perseverants. A les seves amables mitges rialles, a la seva docilitat, als seus oferiments de col·laboració, els partits de la monarquia han contestat amb l'indiferència o el menyspreu.

¿Es degut aquest fet a una antipatia passatgera, a simples incompatibilitats personals? No, no. Davant dels polítics madrilenys, els homes de la Lliga eren catalans i catalanistes. Totes les seves actituds de transacció, i de concòrdia, no podien esborrar l'odi que per la nostra terra i pels seus ideals d'autonomia, senten els oligarques de Madrid. Van intentar els regionalistes una mena de desarmament polític. Ells van depositar les armes, demanant a la pau amb Madrid, allò que altres catalans sols creuen possible per la guerra. Però a Madrid no han volgut desarmar pas.

Per fi, els regionalistes s'han cansat de doblegar inútilment l'espina. Els desdenys i els agravis de la gent de Madrid han acabat per fer-se'ls intolerables. El sentiment de la dignitat catalana s'ha imposat en ells i,

redreçant-se, ha dit per la boca d'En Cambó: Prou!

Tal és el sentit del discurs del prohom regionalista. La Lliga inaugura una tàctica nova. Serà, segons sembla, una tàctica francament ofensiva. Com a catalans, nosaltres preferim aquesta tàctica a la que sense cap èxit la Lliga havia seguit fins avui.

FULMEN

L'ombra d'en Garibaldi

QUEIXA mort d'un Garibaldi en les línies franceses és una curiosa inversió de valors literaris. Per què? Perque representa que'l romanticisme, en lo que té de generosa rebel·lia, ha transmigrat desde les originàries selves germàniques a la terra italiana, de tan clàssica significació. I en canvi, el classicisme imperial a lo Neró és passat a Germania, com si Potsdam fós el Palatí...

Garibaldi! Aquest nom és el d'una dinastia de lliberació, per a rescat de les dinasties d'imperi. És la renovació del Cavaller errant, d'acord amb el retorn de l'era romàntica. És un Cid a l'inversa, un franc-tirador de l'ideal polític, per oposició a la figura típica del professional de la matança i el mero-deig. Nascut a la terra dels condottieri, mes com una històrica compensació. Crescut a la terra de Machiavel, és la justificació única de la guerra com a medi, per el fi de la llibertat.

El garibaldisme, conquerida Roma, consumada l'unitat peninsular d'Itàlia, va comprendre que devia consagrar-se a la lliberació de les altres terres oprimides i a la conservació de l'herència revolucionària. Si ell era fill de la Revolució, no podia mai senyalar-se una limitada missió nacional, sinó que devia proposar-se una missió universal, com la pròpia Revolució d'on era sorgit. No va ésser, doncs, un organisme merament patriòtic, sinó un organisme al servei de totes les emancipacions humanes i nacionals; se banyà de pures i desinteressades ideologies; fou un Quixot, i no un Du Gueschi. D'aquí vé el que Garibaldi tingui aires de campió cosmopolita, pel mateix impuls que fa de la Marsellesa un himne mundial, i no ja un exclusiu aire francès. Garibaldi reunia en la seva persona aquelles dues significances tan peculiars del romanticisme: la llibertat ciutadana i la reintegració de les nacions; l'obra francesa i l'obra italiana, per excel·lència. ¿Com podia avui la seva ombra deixar d'acudir a la defensa de França, la gran matriarca?

Ademés, l'història del garibaldisme posterior a l'unitat italiana és un brillant seguici d'heroïsmes voluntaris per l'obra de la Revolució, una especie de milícia de ciutadans, una milícia laica. Els capdills italians d'un temps oferien l'espasa al millor postor, com a bravi d'ofici. — Aquests nous Cava-

llers de la Llibertat l'ofereixen a totes les grans justícies trascendents, al desencadenament de totes les princeses-nacions, nacions, segrestades per velles tirànies històriques. Són veritables hereus d'aquells soldats visionaris de 1792 i 93, frissosos de deslliurar, messiànicament, tota la terra.

Així Amèrica s'era oferta a Garibaldi com un camp per a la llegendària continuació del garibaldisme ultramarí a lo Bolívar i Sanmartín. Així la França de 1870, malgrat la figura d'aquell pobre Napoleó III qui havia retardat miserablement la caiguda de la Roma papal, va veure arribar Garibaldi, el gloriós llatí, per a defensar-la contra la primera escamesa dels barbres. Així els garibaldins han anat seguint la missió paternal: han ajudat a les nacions treballósament manumitides del Gran Turc, com si l'esperit de Byron s'hagués tramès an els nous romàntics; no han perdut mai de vista, com a sentinelles, l'ombrívola Austria, esperant l'hora, l'hora de completar la redempció, com els dos granaders de Heine. Fins i tot, a vegades, llur generosa impulsió, naturalment irreflexiva, els ha fet ajudar a causes no ben justes, com la dels boers contra Anglaterra... I avui, en fi, quan sona l'hora definitiva per a la sort de la Revolució, França els ha tornat veure arribar, completant l'acció que encara no ha gosat emprendre la joventut Italia...

Aquests dies, quan veiem a Anglaterra pagar a França el deute de la guerra dels Cents Anys, i expiar la mort de la Donzella amb la salvadora ajuda del gran poder britànic, hi ha un reconfort gentil en veure que les companyies blanques són ara aqueix estol de combatents per la pau, qui no defensen maquinàlment un territori nadiu, una «patria», sinó una idea ennoblidora de tota vida, de tota humanitat. — Garibaldi i Guillem II... ¿Es possible imaginar major antítesi? L'un va dedicar la vida a combatre per a l'assoliment de la pau civil, generosa i pròspera. L'altre consagrà un reinat a la preparació d'una guerra; d'una guerra exterminadora i fatal...

L'obra del garibaldisme ha donat a Itàlia una nova exemplaritat d'intervenció universal. És un *catolicisme civíic*. Diríeu que se li ha tramès qualche cosa de l'herència de aquell mateix Papat que contribuí a destruir. Tal volta en l'horror instintiu de les pobres gents qui veuen en Garibaldi una missió diabòlica, hi ha una vaga sensació de aquella rivalitat. Garibaldi va ésser la nova forma de l'Anti-Papa. En la seva ànima, la ancestral *condottiere* sentia tot un món davant el seu cavall; però era concient de la seva noble missió històrica, a diferència de aquell altre italià fill també de la Revolució, Bonaparte, mixte de cesarismes truculents i d'impulsos d'una llei històrica que ell desconcebia.

Grandesa dels dies que vivim! La tercera Roma, per a la qual Garibaldi és el Ròmul; no presencià aviat una tercera Constantínopla, senyalant l'aurora d'una Edat i la mort d'una altra, tancant les portes que la mateixa ciutat va obrir en 1453, com qui obre el temple de Janus?

L'hora present és de misteri, veritablement *sibillític*. Els ulls dels soldats en la trinxera glacial, deuen estar propicis a totes les aparicions, com els de la guarda de Hamlet. Així deu passar, com altre temps Sant Jaume o Sant Jordi, l'ombra equèstre de Giuseppe Garibaldi sobre les nits de campament de la llegió italiana, mentre la sang dels nés amara la terra d'Argona, qui encara recorda els vencedors de Bouillé.

GABRIEL ALOMAR

Bons símptomes

SEMBLA que ha desaparegut aquella agror de relacions que hi havia entre 'ls diversos components de la gran família republicana. Ni els diaris disputen amb aquella acritut que fins ara havia estat pròpia de les discussions entre correligionaris, ni en els mitjans progressius se malparla dels germans com era de costum fins no fa pas gaire.

No creiem que aquesta pau i bona harmonia actuals, siguin fruit de la inactivitat aplanadora en que vegeta el partit republicà. És clar que l'ensopiment és el camí de la mort, però tenim confiança en la força vital de l'element republicà de Catalunya i creiem que la seva nyonya actual es més per falta d'ocasió política en que manifestar-se que no pas per minva de la fè en el ideal, que servem encara tots, ben sencera, en el fons de la nostra ànima.

Aquesta cordialitat de relació o, al menys, aquest oblit de l'odi que'ns tenia separats, fa concebir falaguères esperances d'una lleal i desinteressada unió quan les circumstàncies l'aconsellin. Si una lluita contra els elements reaccionaris, de qualsevol mena que siguin, ens troba vivint en pau i tractant-nos amb simpatia, serà molt més fàcil arribar a un acord i, sobre tot, el poble no tindrà motiu a sospitar, com ha sospitat justament d'altres intel·ligències circumstancials, que la unió és més per conveniències personals que per amor a la causa de la República.

Benvinguda sigui, doncs, aquesta simpàtica cordialitat entre els elements republicans. Si per dissort alguns homes que'l representen en corporacions populars, no's fessin dignes de la honrada representació que ostenten, per a major exemplaritat, que siguin els de la seva fracció mateixa els que s'encarreguin de posar-los a la picota i així ningú podrà duptar de la puresa de la campanya.

Conservem aquesta bona harmonia i especialment conservem-la els de baix, els soldats de fila, els que mai hem sentit l'odi perque no i'ha deixat arrear en nostre cor la carencia absoluta d'envegetes xorques i d'ambicions pertorbadores.

Aquesta pau actual és un símptoma consolador que'ns fa mirar plens d'esperança l'avenir, segurs de que qualsevol lluita que necessiti de l'esforç del poble republicà, ens trobarà forts i enèrgics per a aconseguir més fàcilment una brillant victòria.

JEPH DE JESPU

EL CLERO

MOSSÈN Paulí dirigia un col·legi, no era pas home de qui pogués dir-se cap mal; vivia amb una germana vella, ensenyava als seus deixebles tot lo que sabia i els atipava força bé. No pas de pollastre ni de costelles, però de cols i patates (pasta mística), sopes y bons talls de cansalada, això sí.

Però Mossèn Paulí, pecava de golú i sa germana li fomentava el vici. En la cambra del corb, mai hi faltaven les ampolles plenes de uoc moscaten, o un ranci capaç de ressuscitar a un mort, i d'un aiguardent de Valls que al empassar-te'l esgarrapava com un gat la gola, el conduce i el ventrell. Quin aiguardent per menjar figues i beure aigua fresca en matins estivals...

No li faltaven tampoc lleminadures, mel, confitures, ametlles ensucrades; però lo que més il·lusió li feia, lo que amb més voluptuositat contemplava, lo que més a gust menjava solitariament en la tranquil·litat de sa cambra eren els embutits, i entre aquest el fuet o pet o butifarra de pagès.

En els dies en que ocorregué aquesta verídica història, precisament n'hi acabaven de arribar una dotzena d'aquests fuets o pets, llargs com serps, tendres com noia enamorada i sonrosats com porcells. Encara no podien menjar-se; Mossèn Paulí els posà a assecar a la finestra; desde ella semblaven fer barbarotes als col·legials, que's recreiaven al pati de l'establiment.

Les criatures, com el dimoni, totes se les pensen, i sobre tot quan se trata de xicotets roigs de mal pèl. En Viver tenia totes aquestes qualitats i a més la d'èsser tant golaire com Mossèn Paulí, i no poder satisfer habitualment les seves vicioses incinacions.

En Viver, convocà als seus companys i els digué.

— Ma! nois, mireu quins fuets.

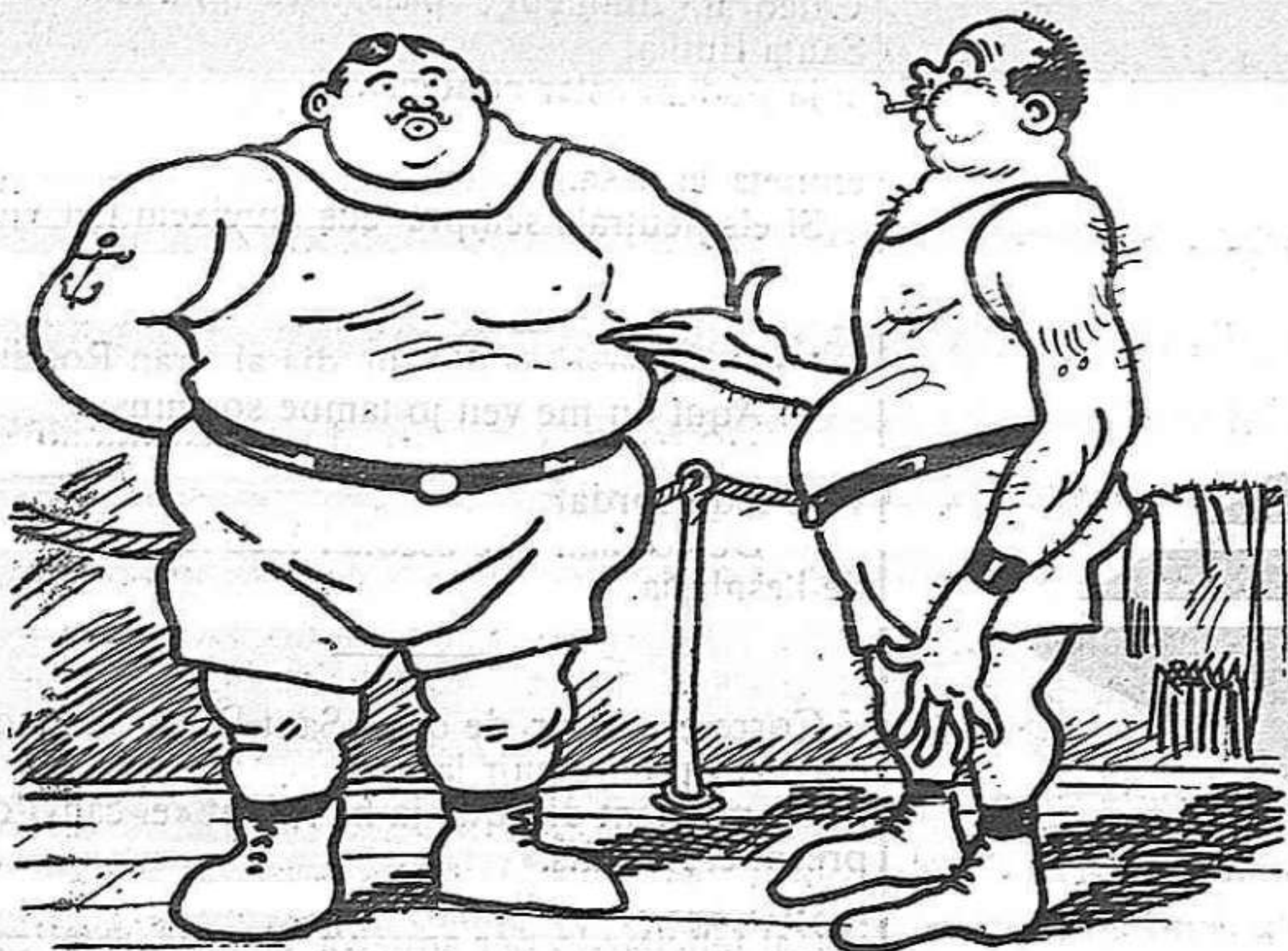
— Són pets!

— Són butifarra de pagès!

— Calieu si voleu, tortugues. Ara per ara i com ara són de mossèn Paulí, i lo que convé és abastar-los per que siguin nostres. No haveu rumiat res?

Antologia bàrbara dels temps moderns (Núm. 2)

—Si un alemany lluités amb un altre alemany ¿qui et sembla que guanyaria?
—Tots dos; perquè cada alemany és més fort que l'altre.

—Què us agrada més d'aquest poble que hem invadit?
—A mi les dones.
—A mi les joies.
—A mi les dones amb joies.

—Sabs que crema molt bé, aquest poble...
—Massa bé, home! Després no s'hi troba res!...

—Senyor Komandant: No quèden venes per als nostres ferits
—No?... Desenveneu als anglesos.

— No. La paret és molt alta.
— No hi caic. No hi hà res per enfilarse.
— Titelles! Mireu, agafarem una canya, al cap demunt hi col·locarem una cerilla encesa, cremarem els cordills i les llangonices cauran al nostres peus, com si fossin figures secallones.
Ah! pobres, si haguéssiu vist a Mossèn Paulí, quan vos espiava...
Ho feren tal com estava decidit, però apenes s'acostava la flama tremolosa a n'els cordills, fuum! ventada i s'apagava; i tornem-hi, tornem-hi, tornem-hi...
Per fi, en Viver digué:
— Renoi com bufa!
— Mossèn Paulí, treient mig còs per la finestra, respongué:
— I el que bufarà, gran lladre.

sense sentir les queixalades de la fam i set de justícia.

L'Alexandre (com m'agrada aquest Alexandre, com li agrada an ell no ésser don Alejandro) escolta al seu rival, al seu enemic (?) i després, dolçament, amb els mateixos arguments, ensucrats ja amb un dolc patriotisme, demana lo que l'altre ja demanat havia. An en Lerroux el sostenen els oprimits, els protestataris, els qui somnien en revolucions.

Aroneta, que va dir el bon Daudet.
Però, entre tots triomfen; Déu ens els conservi l'un al davant de l'altre per molts anys, tot sia per al bé de nostra patria. En treuen gran guany Barcelona i Catalunya d'aquest duel entre dos homes que lluiten a veure qui ho farà millor.
Tornant a en Cambó. Que bé, que clar, explicà als seus lo que tenia de fer-se lo que era precis fer, lo que era mort o vida.

Ara recordo aquell somris, careta d'indignació, davant d'aquell: Volem! començament i tema de les Bases de Manresa, que tingueren els Romero Robledo, els Cánovas, els Esteban Collantes, els no amoldables. Ells reien, i nosaltres seguïem: *Volent!*
Perque volíem hem aconseguit lo poc que hem aconseguit.

Ara seguim afirmant; votem les zones neutrals i el port franc. Perque ho volem ho tindrem. Al cap i al fi, els governants tenen de fer-se compte de que per a regir a un poble hi hà que satisfer ses aspiracions mentre no puguin perjudicar-lo, ni molestar als veïns de greu manera.
En Rahola, l'Amengual, en Sedó, en Zulueta, en Rius, tots els qui alguna cosa són i alguna cosa valen en qüestions econòmiques donaren ia son parer. Volen la zona neutral.

Les entitats obreres, aquesta vegada solidaritzades amb les burgeses, diuen: Volem la zona neutra.

Els artistes, els pensadors, els habitualment allunyats de la realitat del viure, desporten ara i criden amb tots els ciutadans: volem la zona neutra.

Ah! Cambó i Lerroux, com deu ésser

hermós poguer parlar en moments com aquests davant la representació nacional, sabent que per la vostra boca, amb la vostra paraula parla un poble, que vos segueix i vos sosté.

Aneu, aneu, cap a Madrid, Cambó i Lerroux, representants tots dos d'alguna cosa viva de nostra Catalunya i Barcelona; torneu triomfants, portant-nos una nova trinxera, per a assegurar aquest domini del Mediterrani amb que somniem tots.

Després; tornarem a barallar-nos, aixoplugant-nos cada un sota la bandera del seu partit. Més tart vindrà la Exposició Universal d'Indústries Elèctriques i vos aplaudirem novament per la vostra actuació a favor de la mare del un, de la enamorada del altre (veritat don ALEXANDRE?)

En Maragall, el nostre gran poeta aconsellava:

«Camina, esperit, camina,
no deixis mai el teu nort,
no cerquis mai la tranquilla
aigua morta de cap port.»

En Cambó i en Lerroux segueixen el consell, són el català de Besalú i el català adoptiu. Per això no volia morir-se la vella; sempre es veuen coses noves.

El discurs del primer me porta a parlar-vos d'això. No tingueu por que'l felicití don Rafael Guerra (a) *Guerrita*...

S'ha apujat el pa.
Enric! done'm beure.

MORITZ XII

El gran tranquil

Es en Dato. Manso, dèbil,
orador tot just mijà,
faltat de la brava empenta
que'l qui regeix un Estat
ha de sentir dins de l'ànima,
quan, conduit per la mà
pel comte de Romanones,
s'assentà al silló d'aurat

del quefe del ministeri,
tothom va dir-ho: — Si hi fa tres mesos, serà un miracle. No té talla, don Edu: ard, per governar la nau pública, en mig d'aquests temporals. —
Però van passà els tres mesos que la gent li havia dat, i varen passar-ne quatre, i cinc, i sis, i... Ai caram!, va dir l'opinió, sorpresa. Aquest home es va aguantant... ¿Com rediantre deu fer-ho? —
¿Com?... Ben prompte es desxifrà l'incomprensible xarada. En Dato havia tapat la boca a l'indòmit tigre de l'oposició. «¿Vols carn? » Aquí en tens un bon tall: menja. «¿Vols sucre? Té: vé's llepant. » «¿Vols... qualsevol altra cosa? » Demana. Tot ho tindràs.

— Bé! — vam dir-nos. — El sistema es bonic. Però ¿fins quan podrà seguí aquesta broma? L'estranya passivitat del país ¿no tindrà terme? El sucre, la mel, la carn ¿duraran tota la vida? —
Així parlavem, quan ¡plaf!, esclata de cop la guerra, el tremendo daltabaix deixa l'Europa aturadida, i el gran Dato, aprofitant aquesta situació rara, ens diu: Senyors: ha arribat el moment de recullir-nos dins de nosaltres. Callar es avui l'única tàctica que'ns pot lliurar d'un mal pas. Per lo tant, tothom muixoni, i a contemplà aquest sarau amb circunspecció y reserva. —

I, tal dit, tal fet. Donat el mot d'ordre, el senyor Dato s'ha assentat en el seu banc i vinga explotar la guerra. ¿Que algú li explica que'l pa s'ha apujat?... «Pssst!... Deixi-ho corre. El tema és molt delicat i no convé remenar-lo». ¿Que se li vol fé observar que hi hà un déficit horrible? «Silenci i passem de llarg». ¿Que en tal poble i en tal altre s'han parat tots els treballs? «Lamentem-ho molt de veres, però no hi dem massa alcanç».

I així estem. El senyor Dato dona ja pèr descomptat que mentre l'Europa balli ell és qui hà de governar, però com que tot indica que'l tal ball va a ser molt llarg, ¿tindrà el país prou paciència per suportà els disbarats i l'estupenda frescura d'aquest geni de secà, fins que'ls senyors llops d'Europa determinin fer les paus?

Això es lo que ja eis «conspicuos» s'estàn avui preguntant.

C. GUMA

SONATA XXXIII

EUS-AQUÍ un nom que a tots els quiensem una miquetà ens omple la setmana: Cambó.

Altra vegada el leader de les aspiracions del nostre poble ha llençat a la cara d'Espanya, desde la tribuna de la «Lliga Regionalista», ses afirmacions més categòriques, sa fè en la Catalunya vencedora, sa declaració desvergonyida d'ambició de riqueses i prosperitats per a la terra nostra.

Vos deia el nostre leader descuidant-me de l'altre. Tenia d'haver dit el més governamental dels nostres leaders: però no. fóra heretgia. En Lerroux, el radical, és vint, cent vegades més governamental que aquest revolucionari de les dretes. Ho són tots dos els nostres porta-veu, la diferencia és que l'un recull directament del poble les llurs aspiracions i quan les té, se'n va al Parlament i allí les exposa. Després crida i menaça.

Darrera d'ell hi han els poderosos de la terra, els que treballen humilment, seguit,

DE LA GUERRA

(FETS CONEGUTS DEL 8 AL 14 DE JANER DE 1915)

Per terra

Calma. Més calma encara que la setmana anterior. Val a dir que això de calma s'ha de pendre en un sentit relatiu. En aquesta guerra, se considera que hi hà calma quan no succeeix cap matança grossa.

A Bèlgica, França i Alsàcia, no hi ha hagut quasi cap modificació notable. El mal temps ha continuat. Als Vosgues ha caigut la neu en abundancia. En aquestes condicions, l'activitat dels bel·ligerants no ha pogut ésser molta.

Al nord de Soissons i als voltants de Perthes és on s'han produït accions d'alguna importància. Davant de l'avenç francès en aqueixes regions, els alemanys han contra-atacat amb furia; però no més han pogut reconquerir part del terreny perdut.

A la Polònia la guerra va convertint-se també en guerra de trinxeres. Els austro alemanys continuen immobilitzats a les vores dels quatre rius Bzura, Rawka, Pilitza i Nida. La conquesta de Varsovia pels soldats del Kaisser no ha passat de les ganes.

Res important a la Galitzia, on tot segueix igual, amb poca diferencia. Nous progressos russos a la Bucovina.

Diuen que'ls austriacs han preparat un nou

Al "Tabarin" polític nacional

— Que no'm coneixes?

— Pot-ser sí, però t'adverteixo que jo no més conec que ximplés.

exèrcit de 100.000 homes per a intentar altre cop l'ofensiva contra els serbis. Cal veure-la per a creure-la, la tal ofensiva. Prou feina tenen els austríacs havent-se-les amb els rusos.

Els turcs continuen rebent al Causcas.

Per mar

Poca cosa.

L'esquadra rusa, ha bombardejat el port turc de Singre, tirant a fons les embarcacions que hi havia.

Dos creuers anglesos han bombardejat alguns punts del litoral otomà, entre ells Alexandreta. Sembla confirmar-se que'l gran creuer turco-germànic *Goeben*, va pendre mal i està sotmès a llargues reparacions.

Per l'aire

Menys activitat que la setmana passada.

Els avion alemanys han tirat bombes repetidament sobre Dunkerque.

Prop d'Amiens, se va entaular el dia 12 una lluita entre un aeroplà francès i un d'alemany. Va perdre el darrer, que va anar a caure a les files franceses, resultant mort un dels aviadors i ferit l'altre.

Manca de feina

Les darreres estadístiques mensuals publicades pel Museu Social de Barcelona, demostren l'aggravació que està sofrint el problema de la manca de feina. Constitueix aquesta un mal crònic. Però el petit nombre de vaguistes forçats que hi ha en circumstàncies normals, augmenta ara de dia en dia, en proporcions verament alarmants. En alguns oficis, els obrers sense feina arriben al 30 i al 40 per cent.

Això representa el fracàs de les cànides esperances d'aquells qui veien en la neutralitat espanyola, el medi segur per a aixecar el nivell de la nostra potència econòmica. Es veritat que diverses indústries treballen extraordinàriament a causa de les comandes que han rebut amb destinació als exèrcits bel·ligerants. Més aquest moviment d'exportació, és passatger i està limitat a certs genres. Produeix sols beneficis parcials, que no contrarresten pas els perjudicis greus

que ocasiona la present perturbació mundial.

Avui, malgrat els optimismes del benaventurat senyor Dato, s'han presentat a Espanya els dos fenòmens més pavorosos de la vida econòmica: l'encariment dels articles de primera necessitat i la manca de feina. Els efectes funestos de cada un de aquests fenòmens, venen a sumar-se. En les llars proletàries, les angúnies i les privacions s'accentuen.

El mal hauria tingut remei, o almenys se hauria atenuat molt, si el govern hagués pres, quan era hora, les disposicions necessàries. A Madrid van pensar-se que, declarada la neutralitat, en pau Espanya en mig del món en guerra, tot marxaria aquí perfectament. Van confiar que la Santa Neutralitat faria el miracle. *Vivir de milagro*, és un dels ideals espanyols.

La realitat actual no té res de miraculosa. En els comptes casolans de la nostra gent, les sortides creixen i les entrades minven. I les estadístiques socials esdevenen tristes i menaçadores.

A. R. I V.

El resident general d'Espanya ha fet preguntar al nostre alcalde si tindria la bondat d'enviar-li tots els bull-dogs que agafin els dels llaç i que aquí no facin falta.

Per nosaltres no hi ha el menor inconvenient.

Ja pot el senyor Boladeres facturar cap al Marroc, tots els goços barcelonins que vulgui.

... a propòsit.

¿No li convindrien també, al senyor resident, uns quants regidors?

Si els necessita, ja pot demanar.

Una cinquantena en tenim aquí, que no'ns fan més que nosa.

A Zaragoza no volen les zones neutrals.

A Valladolid, tampoc.

Motius d'aquesta oposició?

Ni a Valladolid ni a Zaragoza saben explicar-l'os.

Que les zones són un privilegi; que les zones són una concessió al egoisme català; que les zones perjudicaran a les regions interiors d'Espanya...

En què?... Per què?... Com?... Ningú ho diu.

**

El Imparcial, de Madrid, al menos es més franc.

Segons aquest periòdic, l'assumpte de les zones neutrals, ha de deixar-se a recó, perquè, ara com ara, lo que a Espanya li interessa, lo que a Espanya li convé primer que tot, és reorganitzar l'exèrcit i construir una nova esquadra.

Davant d'aquestes raons, no hi ha més remei que baixar el cap.

I arribar-se a càl forner, a preguntar-li quin dia apuja el pa cinc cèntims més.

Hola, hola!...

Comuniquen oficialment de Melilla, que'ls moros de les vores del Kert, han promès que no s'oposaran a que'ls espanyols utilitzin les aigües del riu.

¿Així està encara el problema de la pacificació d'aquelles terres?

¿Es a dir que, per a poder utilitzar les aigües d'un riu, que ja fa anys que's troba dintre de la nostra zona d'influència, encara necessitem el permís dels moros?...

Ara comprenem perquè el Govern s'enpenya en mantenir allí tan nombroses forces.

S'hi necessiten.

S'hi necessiten, per a que'ls espanyols puguin anar tranquil·lament a buscar aigua al riu.

Els jaumistes preparen una magna excursió a Montserrat, per a la pròxima primavera.

Diu que un dels números principals de la festa serà un concurs de tiro.

Naturalment.

Es qüestió d'ensajar-se pel dia que's trenqui la neutralitat.

Els socis de la Defensa Social, varen anar, l'altre dia, a fer una visita al senyor Bisbe.

Al sortir del magnífic Palau de la Plaça Nova, un periodista els emprèn:

— Com ha anat això?

— Res... Hem fet una mica de neutralitat, i pari de comptar.

— Però, ¿no han acordat res?

— Sí, hem acordat que nosaltres i el requeté representem el 42 del catolicisme, a Barcelona.

La Joventut Maurista anuncia la celebració d'un gran acte trascendental per a l'afirmació del partit.

La festa es celebrarà molt aviat, però no se sab encara en què consistirà.

Si, vaja, faran els «Tres Toms»... Tres toms i a casa!

Ceremoniosament, per medi d'una solemne processó que va anar des de Santa Maria a la Catedral, diumenge passat va publicar-se la Santa Butlla.

Ja podem estar contents. Entre la Butlla i l'augment del pa... ¿qui ens empeta la basa?

Si els neutrals sempre ens queixem per vici!

Un bordegaç va dir un dia al gran Rossini:

— Aquí on me veu jo també soc music.

— Ah, sí?... I de què és el teu instrument, de vent o de corda?

— De corda... Soc escolà i toco les campanes de l'església.

Corre el rumor de que'l Sant Pare està molt esperançat d'obtenir la pau.

De moment diu que ja ha lograt «el canvi de presoners inútils.»

Arri poc o molt!

Cal felicitar-lo per aqueixa victòria catòlica i diplomàtica.

El Papa hi pot sortir guanyant molt. Perque, si s'acorda deixar en llibertat els presoners inútils... alguna aproximació li tocarà, em sembla.

L'eterna gràcia de les franceses!

En un compartiment de un tren militar, durant la mobilització, hi anava una damisel·la destinada a la Creu Roja, quan varen pujar-hi uns quants reservistes, fumant tabac ordinari en pipes *Gambier*.

La damisel·la comença a tossir i a esventar el fum amb les mans.

— I doncs, que no fumen en el vostre regiment?—li pregunta un dels soldats.

— En el meu regiment, pot-ser sí, que tumen, però en la meua companyia no s'hi atreixen mai.

La Trinchera, setmanari carlí que's publica a Barcelona, fa una crida a tots els jaumins, demanant-los que «per la causa» depositin tots els odis i totes les diferències que entre'ls del partit existeixen.

Odis i diferències entre els carlistes?

Ai, ai!... no són tots germanòfils?

Un cèlebre humorista, trobant-se en una reunió de gent d'upa, escampava pels salons les gracies del seu enginy, fent riure als concorrents.

De prompte, un banquer que's passejava amb les mans a les butxaques, volgué llençar-li una ironia.

—Tots els humoristes acostumen a ésser tristos—exclamà.— Es la primera vegada que'n veig un d'alegre.

L'humorista, fredament:

—I jo és la primera vegada de veure un banquer que's fica la mà a... la seva butxaca.

Fa més de 15 anys escrigué en Charles Richet:

«Es del tot indispensable canviar l'estat d'esperit de la premsa, d'aqueixos diaris que al caure en mans d'homes ignorants o perversos, exciten perdiment els odis internacionals.»

«No's podrà combatre'l sentiment funest de la guerra sinó oposant a la política bel·licosa dels diaris, una altra política francament i enèrgicament pacífica.»

Molt bé.

Aqueixes paraules són, ara més que mai, de actualitat.

Però ¿qui comença a afliurar la corda?

Aquest és el problema!

EXIT KOLOSSAL

Continúa la persecució del

ALMANAC

de

La Campana de Gracia

per a 1915

pels alemanys de Barcelona

ESTÁ AGOTANT-SE

Un tomo DOS rals

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olim, número 8

Tinta Ch. Lorilleux y C.